

de gebiografeerde alleen, maar ook iets zegt over de biograaf. Tenslotte is hij degene die de beschikbare informatie over zijn onderwerp op betrekkelijk vrije wijze ordent. In het eindresultaat lijkt het dan net alsof het leven van de beschrevene doelgericht is verlopen, een bepaalde zin heeft gehad. Maar was dat wel zo? Ga je eigen leven maar na. Maar het staat niet goed als je vandaag niet begrijpt waarom je gisteren deed wat je hebt gedaan. Dus raadde hij de vele aanwezige auteurs aan nooit een autobiografie te schrijven, want dan weet je zeker dat het niet klopt.

Zinvoller is de vraag naar de achtergrond van het handelen van mensen. Veel mensen deden bijvoorbeeld meer goed voor de samenleving als het einde van hun leven naderde; dat gold des te meer als men geen kinderen had en verre neven en nichten hem of haar toch al verwaarloosd hadden. Het doen van mensen moet ook worden geplaatst in de tijd waarin zij leefden. De rijke weduwe Johanna de Pré-Theunissen, die op Zwaanswijk woonde, vond het prachtig om tijdens ontvangsten een geopend kistje met juwelen in haar buurt te hebben staan, zodat haar gasten zich konden vergapen aan haar welvaart; tegenwoordig heb je voor een dicht kistje al twee beveiligingsdiensten nodig. Ome Chris van Elk had een sterke motivatie, bijna een drift, om geld te verdienen ten behoeve van achtergestelde kinderen en deed dat heel modern door de recycling van allerlei spulletjes; in de 18de eeuw zou niemand op die gedachte gekomen zijn.

De heer Beelaerts oordeelde dat het boek laat zien dat de Vechtstreek een heel inspirerend gebied is geweest. Zij leeft. Zij straalt een bepaalde sfeer uit, maar wel een die je moet bevallen; puur verstandelijk is die sfeer niet volledig te verklaren. De mensen van nu zouden dat ook zo moeten voelen en zich daar bij voortduur door laten brengen tot het aangaan van uitdagingen, het realiseren van dromen, het verwezenlijken van idealen.

Algemeen

De redactie van *Utrechtse Biografieën - De Vechtstreek* bestond uit A.A. van Baal-de Vries (namens de Historische Kring Breukelen), M.C. Hatzmann-Scheltema en J.H. Sagel (Historische Kring Maarssen), H. Leeuwenberg (Rijksarchief te Utrecht) en F. Vogelzang (Stichting Stichtse Geschiedenis). Vijf en dertig auteurs hebben aan het tot stand komen van deze 207 bladzijden tellende bundel meegewerkt. Het boek (ISBN 90-5479-034-2) is voor f 25,- verkrijgbaar in de boekhandel.

Nieuwjaarswens uit 1851

In het koor van de Nederlandse Hervormde Pieterskerk hangt tegen de leuning een nieuwjaarswens uit 1851; de tekst hiervan is afgedrukt op de pagina hiernaast. De dichteres ervan, Anna Timmer, was gehuwd met Hendrik Braschler, die van 1833 tot 1847 orgeltrapper in deze kerk was. Een orgeltrapper was nodig, omdat een kerkorgel niet zonder wind bespeeld kon worden. Daartoe waren er twee blaasbalgen aangebracht, die tijdens het orgelspelen opgeblazen werden door middel van een mechanisme, dat door de orgeltrapper bediend werd.

Hendrik Braschler was geboren in Zwitserland. Op 9 juni 1849 overleed hij, 82 jaar oud. Zijn vrouw volgde hem op als orgeltrapper van 1847 tot 1852. Zij woonde op Nieuwstraat 61. Op 26 februari 1852 overleed zij op 83-jarige leeftijd.

H. van Walderveen

Bronnen: Overlijdensregister (1843 - 1852) en Bevolkingsregister (1849 - 1860) van de Gemeente Breukelen-Nijenrode.

Nieuw Jaars Wensch

aan de WELEDELE HEEREN EN BURGERS van BREUKELLEN,
opgedragen door DE WED. H. BRASCHLER,
in leven orgeltrapper in de Hervormde Kerk. Den 1. Januarij 1851.

Weg is het jaar! . . . en eer wij 't merken
Verrijst de dag van 't Nieuwe jaar;
Hoe liefderijk, goed hoe wonderbaar,
Voelde elk zich in zijn' stand versterken!
Hoe blonk Gods gunst ons zonneklaar.

Ons allen, wou Zijn hand behoeden,
Die biddend vroeg verkreeg gehoor;
God kwam soms der verwachting voor,
Die twijfelend zwak vertrouwen voeden
Geleide Hij! op 't rechte spoor.

O mogt Zijn liefde Neêrlands Koning
De Koningin, en 't Vorstelijk huis
Behoeden voor 't geringste kruis
En zenden zegen in die woning
Vervuld van weelde en pracht gedruis.

Den Hemel schenk den Vorst die wijsheid
Die Willem Zwijger's brein bezat,
Voor Land en Godsdienst eene schat,
Die allen, van de jeugd tot grijsheid,
Herlezen moet van blad tot blad.

Dat onze Hooge Staats besturen,
De Hooge Regterlijke magt
Waarvan de Natie heil verwacht
Met ernst op onzen welvaart tuuren,
Zoo als voorheen hun voorgeslacht.

Mijn Hulde Edele Ambachts Heer
Zij U deez' morgen opgedragen
Mogt U mijn hartenwensch behagen
Dat Gij nog lang ons meêregeer;
En Uwe gunst ons ook mag schragen.

Burger Vader, Assessoren,
Gemeente Raad zij zege en heil
's Hemels goedheid zonder peil,
Zij dit jaar Uw weer beschoren
Die voor ons vlijt en en tijd hebt veil.

Eerwaarde Leeraar! Vriend der Leden,
Zegen dezen morgenstond,
Allen als uit eenen mond
Wenschen Uw geluk op heden
In vreugde op dankbaarheid gegrond.

Waard te schatten Vriend der kindren
Onderwijzer onzer jeugd,
God beloone Uwe deugd!
Dat Uwe heilstaat nooit verminderde,
Tot aller Dorpsgenooten vreugd.

Aan het Eerwaarde kerkbestuur,
Notabelen en Kerkvoogden!
Die 't kerklijk welzijn zoo beoogden,
Wensch ik Gods zegen lang van duur
Dat die nog Uwe eer verhoogde!

Dat ook dien zegen moge blijven,
Het deel, der Broederen ouderling
En der Diakenen handeling
In armverzorging en bedrijven,
Behoeftigen ten zegening.

De Edele rijken, Burgerschaar,
Landman, werkbaas, winkelier
Allen wensch ik veel vertier
En . . . in de loop van 't nieuwe jaar,
Veel voorspoed, voordeel en plaizier.

Ook U mijn vriend! die schoone toonen
Bij het gezang der kerk ons schenkt,
Dat ook Fortuin U mild bedenkt.,
Opdat ge U dubbeld ziet beloonen
En Gij met vreugd dit jaar herdenkt.

Den schippers en nog veel bedrijven
Niet opgesomd, die men hier vind,
En waar men 't eerlijk brood meê wint,
Moge ook Gods zegen op beklijven,
Hij in nijverheid zij steeds bemind.

'k Wensch ten slot aan 't Algemeen
Alle brave en goede lieden,
Wat hen ook is aan te bieden,
Heil en voorspoed op hun treên
Zij zien de zorg en kommer vlieden.

Vrede wensch ik aan ons allen
De Liefde en Godsdienst sterkt de band
Van Eendragt, voor het Vaderland!
O zij dit 's Heeren welgevallen;
Bescherme ons zijn Vaderhand.

Uwe Onderdanige dienaar,se,
DE WED. H. BRASCHLER.